

***Eupithecia valerianata* (Hübner, 1813), nou geometrid per a la fauna de Catalunya (Lepidoptera: Geometridae)**

***Eupithecia valerianata* (Hübner, 1813), a new geometrid moth for Catalonia (Lepidoptera: Geometridae)**

Josep Ylla¹ & Ramon Macià²

¹Carrer Principal, 8, Urbanització Serrabonica; E-08503 Gurb de la Plana

²Carrer Bisbe Morgades, 41, 3r 1a; E-08500 Vic

Key words: *Eupithecia valerianata*, Geometridae, Lepidoptera, faunistics, Catalonia.

Eupithecia valerianata és una espècie de distribució eurocaucàsica àmpliament repartida per Europa i que s'estén des d'Irlanda i França fins als Urals (exceptuant Islàndia, Portugal, la península Balcànica i les illes mediterrànies). Fora d'Europa se la coneix del nord del Caucas (Mironov 2003).

D'acord amb les dades bibliogràfiques, els adults volen en una única generació des de mitjans de maig-juny fins a mitjans de juliol-principis d'agost, i les larves es troben damunt les flors i les llavors madures de *Valeriana officinalis*. El seu hàbitat són els prats humits, les zones pantanoses, els marges forestals, les vores dels camins i altres llocs ombrívols situats a altituds que als Alps arriben fins als 1.500-1.600 m.

Fins fa relativament molt poc, la majoria dels autors especialistes en aquesta família exclouen *E. valerianata* del cens de les espècies de la fauna ibèrica, en considerar la manca de fiabilitat de l'única citació disponible (Mataró, citació feta el 1870 per Salvañà-Comas) (Dantart 2000; Mironov 2003; Redondo *et al.* 2009). Tanmateix, molt recentment ha estat detectada amb seguretat a la localitat de Mirantes de Luna (Lleó) (Redondo *et al.* 2010). Concretament, el primer exemplar ibèric d'aquesta espècie va ser una femella capturada el 3.VII.2009. Posteriorment, durant l'any 2011 s'han trobat més exemplars a la mateixa localitat lleonesa (V. Redondo com. pers.).

En una prospecció feta el juliol del 2011 a la zona pirinenca del Ripollès, els autors van capturar un mascle d'aquesta espècie atret per una trampa formada per una combinació de llum mixta de 150 W i de llum de vapor de mercuri de 125 W. Es tracta de la primera citació d'*E. valerianata* a Catalunya i de la segona localitat de la península Ibèrica.

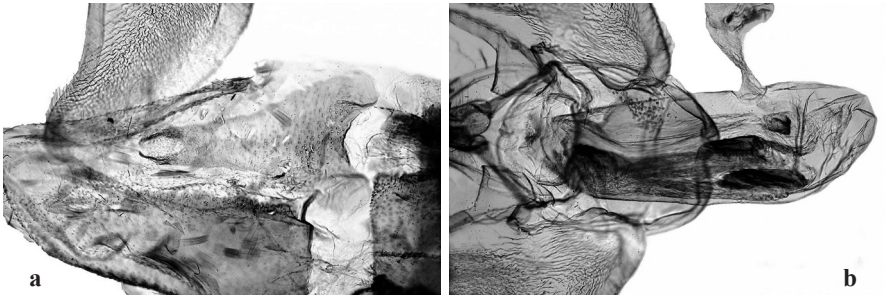

Fig. 1 Esternita A8 **(a)** i eedeagus **(b)** de l'únic mascle d'*Eupithecia valerianata* conegut fins ara de Catalunya (J. Ylla det., prep. gen. 3.880).

A la figura 1b se'n representa en detall l'eedeagus, caracteritzat per la vesica armada amb tres grups de cornuti dentats (un grup apical i dos de centrals) i a la figura 1a de l'esternita A8. Una bona representació tant de l'imago com de les estructures genitàliques d'*E. valerianata* es troba a la monografia de Mironov (2003).

Material estudiat. Vilamanya-serra de l'Estremera (Ripollès) (31TDG28, 1.200-1.745 m), 1 ♂, 2.VII.2011 (prep. gen. 3.880) (J. Ylla & R. Macià leg.; J. Ylla det.).

Referències bibliogràfiques

- Dantart, J. 2000. Llista sistemàtica dels geomètrids de Catalunya (Lepidoptera: Geometridae). *Treb. Soc. Cat. Lep.*, 15: 121-182.
- Mironov, V. 2003. Larentiinae II (Perizomini and Eupitheciini). In: *The Geometrid Moths of Europe* (Hausmann, A. ed.), 4: 1-463. Apollo Books, Stenstrup.
- Redondo, V.M., Gastón, F.J. & Gimeno, R. 2009. *Geometridae Ibericae*. 361 pp., 17 pls. Apollo Books, Stenstrup.
- Redondo, V., Gastón, J. & Vicente, J.C. 2010. *Las Mariposas de España Peninsular*. 405 pp. Prames ed., Zaragoza.

Data de recepció: 4 de gener de 2012

Data d'acceptació: 3 de setembre de 2012